خبر

توضیح رئیس دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران در مورد اخراج دو استاد

رئیس دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران درباره قطع همکاری با دو نفر از اساتید این دانشکده و علت این تصمیم توضیحاتی را ارائه کرد. «غلامرضا جمشیدیها» رئیس دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران در خصوص اخبار مربوط به قطع همکاری این دانشکده با دو نفر از اساتید و علت این تصمیم توضیح داد: به طور کلی قطع همکاری که امری طبیعی است؛ ممکن است استادی مراحلی از کار را طی کند و در این مدت دانشگاه به این نتیجه برسد به دلایل مختلف می‌تواند با این استاد قطع همکاری کند. رئیس دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران تصریح کرد: برخی اساتید در زمانی که استخدام شدند، در دولت قبل، بدون مراحل گزینش، برایشان حکم صادر کرده‌اند. ممکن است در مراحل گزینش که صلاحیت عمومی مدنظر است، دانشگاه به این نتیجه رسیده باشد که قطع همکاری با استادی داشته باشد، اما باز در این صورت هم استاد می‌تواند به دانشگاه اعتراض کند. جمشیدی‌ها تاکید کرد: به هرحال استخدام مراحل خاص خودش را دارد. در برخی موارد گزینش اولیه در مورد برخی اساتید در وضعیت بی‌قانونی انجام شده و در آن زمان قواعد استخدام را رعایت نکرده‌اند و حالا می‌خواهند این کار را کنند. او افزود: هر استادی یک صلاحیت علمی دارد و یک صلاحیت عمومی. این گزینش برای همه اساتید هست و وقتی کسی می‌خواهد هیات علمی شود چندین بار بررسی و گزینش می‌شود و صلاحیت علمی و عمومی او بارها مورد نظر قرار می‌گیرد. رئیس دانشکده علوم اجتماعی دانشگاه تهران ادامه داد: البته حکم این اساتیدی که به عنوان قطع همکاری نام‌شان مطرح شده، هنوز لغو نشده است و ۱۵ بهمن لغو می‌شود و اینکه می‌گویند سامانه استاد بسته شده هم درست نیست و سامانه آن‌ها باز است. به نظر می‌رسد بیشتر خودشان و دانشجویان اخبار مربوط به این موضوع را به این شکل منتشر کرده‌اند.

رئیس دانشگاه علامه طباطبایی: ۱۰ دانشجوی ممنوع‌الورود داریم

رئیس دانشگاه علامه‌طباطبائی درباره شرایط دانشجویان ممنوع‌الورود در بازه زمانی امتحانات پایان ترم گفت: هیچ دانشجویی در روزهای برگزاری امتحانات، ممنوع‌الورود نیست. در مدت زمان دوره آموزش، از ورود برخی از دانشجویان ممانعت به عمل آمده بود. عبدالله معتمدی، ضمن بیان این مطلب، درباره آخرین وضعیت دانشجویان ممنوع‌الورود گفت: دانشگاه علامه‌طباطبائی حدود ۱۰ دانشجوی ممنوع‌الورود در زمان دوره آموزش داشت که امکان حضور در امتحانات به این افراد اطلاع‌رسانی شده است. رئیس دانشگاه علامه‌طباطبائی درباره آیین‌نامه جدید انضباطی دانشجویان اظهار کرد: وزارت علوم، تحقیقات و فناوری همواره مرجع بازنگری و اصلاح آیین‌نامه انضباطی دانشجویان است و هرگونه تغییرات را به دانشگاه‌ها ابلاغ می‌کند. از سال ۱۳۷۴ تا به امروز، آیین‌نامه‌های انضباطی با توجه به شرایط و اقتضائات زمانه در فرایندهای مختلف بازنگری شده‌اند و تغییرات به دانشگاه‌ها ابلاغ شده است.

تغییرات آیین‌نامه انضباطی نادیده گرفتن حقوق دانشجو نیست

وی توضیح داد: تغییرات و بازنگری آیین‌نامه انضباطی دانشجویان در این روزها نسبت به تغییرات گذشته متفاوت نیست و تغییراتی با توجه به شرایط صورت گرفته است. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری به عنوان مرجع بازنگری آیین‌نامه‌های انضباطی، بار دیگر آیین‌نامه انضباطی قبلی را بازنگری کرده است. رئیس دانشگاه علامه طباطبائی با بیان اینکه تغییرات آیین‌نامه جدید انضباطی دانشجویان، تغییرات ماهوی (تغییرات اساسی وبنیادین بر پایه داشته‌های پیشین) اظهار کرد: دانشجویان می‌توانند نسبت به رای کمیته بدوی اعتراض کنند. همچنین پس از صدور حکم تجدید نظر از حق اعتراض برخوردارند و اعتراض دانشجویان توسط هیئت مرکزی بررسی می‌شود.

معتمدی ادامه داد: تغییرات آیین‌نامه انضباطی ماهوی و به آن معنا که حقوق دانشجو نادیده گرفته می‌شود، نیست. این طور به نظر می‌رسد، بازنگری آیین‌نامه انضباطی برای رفع بروکراسی‌ها و مسائلی که سرعت تصمیم‌گیری‌ها را بیشتر می‌کند، مقداری متفاوت شده است.

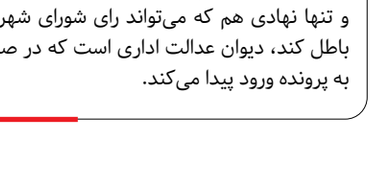

ثبت کاهش ۴ درصدی تولدهای امسال

سقوط ایران از قله باروری در ۳ دهه

درحالی بالغ بر یک سال از تصویب و ابلاغ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت و ارائه مشوق‌هایی به خانواده‌ها برای فرزندآوری می‌گذرد که تعداد ولادت‌های ثبت شده در ۹ ماهه امسال با کاهش چهار درصدی یا به عبارت دیگر کاهش بیش از ۳۳ هزارتایی در قیاس با مدت مشابه خود در سال گذشته مواجه بوده است. به گزارش ایسنا، تعداد ولادت‌های ثبت شده در ۹ ماهه نخست امسال ۳۳ هزار و ۸۴۶ مورد کمتر از مدت مشابه در سال گذشته است. به بیانی دیگر در ۹ ماهه امسال ۸۱۰ هزار و ۸۷۷ مورد ولادت و در مدت مشابه سال قبل ۸۴۴ هزار و ۷۲۳ مورد ولادت به ثبت رسیده است.

همین دهه شصتی ها در سال ۱۴۰۱ مردان و زنان حدودا ۴۱ ساله‌ای شده‌اند که سنی از آنها گذاشته است و از دوران جوانی هم آرام آرام عبور کرده و در حال رسیدن به میانسالی‌اند. اینها با مشکلاتی مواجه شده‌اند و شاید بتوان گفت بیکاری و عدم امکان ازدواج در بین دهه‌شصتی‌ها زیاد شده است چراکه تعداد دهه شصتی‌ها زیاد است و این جمعیت زیاد متناسب با نیاز جامعه نیست

از سوی دیگر تعداد ولادت‌های ثبت شده طی سال‌های ۹۶ تا ۹۹ در قیاس با آمار سال قبل خود نیز نشان می‌دهد همواره فرزندآوری با کاهش ۲، ۶، ۸ و در برخی بازه‌ها ۱۲ درصدی مواجه بوده است.با این حال گرچه سیر ولادت از سال ۹۵ تا ۹۹ همواره نزولی بوده اما در سال ۱۴۰۰ حدود ۰.۱۹ درصد رشد نسبت به سال قبل خود داشته است. درواقع سال گذشته ۲۰۸۳ ولادت بیشتر از سال ۹۹ به ثبت رسید.بالغ بر یک سال از تصویب و ابلاغ قانون حمایت از خانواده و جوانی جمعیت می‌گذرد و طی این مدت ستاد ملی جمعیت با حضور شخص رئیس جمهوری سه جلسه ۳۲ مصوبه‌ای داشته است.

هرچند هنوز تمامی مشوق های در نظر گرفته شده در قانون «جوانی جمعیت» به طور کامل اجرایی نشده‌اند و انتقاداتی به بی توجهی مسئولین نسبت به اجرای مواد این قانون وجود دارد اما «پرداخت وام ازدواج ۱۵۰ میلیون تومانی به دختران کمتر از ۲۳ سال و پسران کمتر از ۲۵ سال و وام ازدواج ۱۲۰ میلیون تومانی به سایر زوجین»، «ارائه تسهیلات قرض‌الحسنه برای تولد فرزند اول تا پنجم و بالاتر به ترتیب به ازای فرزند اول ۲۰ میلیون تومان، فرزند دوم ۴۰ میلیون تومان، فرزند سوم ۶۰ میلیون تومان، فرزند چهارم ۸۰ میلیون تومان و به ازای فرزند پنجم به بعد ۱۰۰ میلیون تومان»، « فروش بدون نوبت و بدون قرعه‌کشی خودروی ایرانی به قیمت کارخانه پس از تولد فرزند دوم به بعد و از زمان ابلاغ این قانون برای مادران»، «کاهش سن بازنشستگی مادر به مدت یک سال به ازای تولد هر فرزند و از زمان لازم‌الاجرا شدن این قانون»، «تحت پوشش بیمه قرار گرفتن تمامی زوجین نابارور» و «افزایش ۲ درصدی امتیاز در جذب و استخدام به ازای تاهل و نیز هر فرزند» از جمله مهم ترین مشوق‌های در نظر گرفته شده در قانون مذکور برای خانواده‌هایی است که از سال ۱۴۰۰ به بعد اقدام به فرزندآوری کنند.وی معتقد است: «باید علاوه بر توجه به قانون، به فرهنگ‌سازی توجه شود.

فرهنگ‌سازی موضوعی نیست که یک شبه بتوان به آن دست یافت. بعد از گذشت یک سال از تصویب قانون جوانی جمعیت هنوز تبلیغات لازم در مراکز دیده نمی شود. باید نگرش تغییر کند.» به گزارش ایسنا، هرچند هنوز سه ماه تا پایان سال مانده و مشخص نیست ولادت‌های امسال بیشتر یا کمتر از سال گذشته شوند؛ اما آنچه آمار نزولی فرزندآوری طی ۹ ماهه نخست سال جاری در قیاس با مدت مشابه خود در سال قبل نشان می‌دهد، مبین آن است که فرزندآوری در کشور ما یک مقوله اقتصادی صرف نیست و شاید حتی در مواردی عنصر فرهنگ بر اقتصاد نیز بچربد. کما اینکه به گفته پژوهشگران در برخی مناطق مرفه نشین که ساکنان آن با مشکلات اقتصادی نیز دست و پنجه نرم نمی‌کنند، شاهد کاهش فرزندآوری هستیم.

چرا همه چیز را از زاویه اقتصاد می‌بینیم؟

دکتر محمدمهدی لبیبی، استاد دانشگاه و پژوهشگر حوزه علوم اجتماعی در گفت و گو با ایسنا، به سیر اجتماعی فرزندآوری در ایران و نگرش ایرانیان به فرزندآوری پرداخت و اظهار کرد: از آنجا که معمولا در جامعه ما مسائل اقتصادی در بسیاری از ابعاد زندگی افراد تاثیر گذاشته است، افراد همه چیز را از زاویه اقتصاد می‌بینند و بیشتر پدیده‌های اجتماعی نظیر ازدواج، طلاق، سبک زندگی و فرزندآوری نیز با توجه به شرایط اقتصادی تحلیل می‌شوند.

وی با بیان اینکه کسی منکر نقش اقتصاد بر افزایش یا کاهش فرزندآوری نیست، در عین حال تصریح کرد: با این وجود اینکه همه چیز را از زاویه اقتصاد ببینیم یک نگاه تقلیل گرایانه است چراکه نتایج پژوهش‌ها، پایان نامه‌ها یا تحقیقات دانشجویی در سطح مقطع کارشناسی ارشد و دکتری دانشگاه های مختلف طی سال‌های اخیر نشان می‌دهد تمایل یا عدم تمایل افراد به فرزندآوری را باید فراتر از مسائل اقتصادی مورد بررسی قرار داد.به زعم این جامعه شناس، نگاه تطبیقی _ تاریخی به مساله "خانواده" در تاریخ ایران نشان می‌دهد که "خانواده ایرانی" هیچگاه تک فرزند نبوده است.

لبیبی با اشاره به شرایط خانوار در سیر تاریخی ایران، توضیح داد: در دوران قاجار به طور متوسط هر خانواده ایرانی ۴ فرزند داشته است. از سوی دیگر تعداد خانواده‌های دارای ۵ تا ۷ فرزند نیز در آن دوران کم نبوده و بسیار به ندرت خانواده ایرانی تک فرزند و آن هم بنا بر دلایلی نظیر ناباروری، مرگ و یا ابتلا به بیماری‌های خاص وجود داشته است.

دهه ۶۰ و «قله باروری» در ایران

این جامعه شناس، افزود: پس از آن دوران اما سیاست‌های دولت نسبت به فرزندآوری ولو ناخواسته حمایتی بوده است. برای مثال در ابتدا به خانواده‌های پر جمعیت زمین اعطا می‌شد و یا اینکه امتیازهای بیشتر به خانواده‌های پر جمعیت‌تر ارائه می شد که خود مشوقی برای فرزندآوری بود. مجموعه این اقدامات باعث می‌شود که دهه ۶۰ شمسی را به اصطلاح جمعیت شناسی دهه «انفجار در تولدها» یا همان دهه «baby boom» در ایران بدانیم. تعداد ولادت های دهه شصت در طول تاریخ ایران دیگر تکرار نشد، قبل و بعد دهه شصت سابقه این تعداد تولد را نداشتیم و گویی قُله باروری در ایران همین دهه شصت بود.

جمعیت زیاد دهه شصتی‌ها که متناسب با نیاز جامعه نبود

لبیبی در عین حال خاطر نشان کرد: حالا همین دهه شصتی ها در سال ۱۴۰۱ مردان و زنان حدودا ۴۱ ساله‌ای شده‌اند که سنی از آنها گذاشته است و از دوران جوانی هم آرام آرام عبور کرده و در حال رسیدن به میانسالی اند. اینها با مشکلاتی مواجه شده‌اند و شاید بتوان گفت بیکاری و عدم امکان ازدواج در بین دهه شصتی‌ها زیاد شده است چراکه تعداد دهه شصتی‌ها زیاد است و این جمعیت زیاد متناسب با نیاز جامعه نیست.

سقوط ایران از قله باروری در دهه ۹۰

این استاد دانشگاه درباره چگونگی افت میل به فرزندآوری در بین ایرانیان، بیان کرد: ناگهان اما اتفاقی افتاد. وقتی به دهه ۷۰ رسیدیم قدری فرزندآوری کاهش پیدا کرد. وقتی از دهه ۷۰ به ۸۰ رسیدیم این کاهش فرزندآوری شیب تند تری را طی کرد و وقتی از دهه ۸۰ به ۹۰ رسیدیم گویا در این عرصه سقوط کردیم. علتش هم این بود که با نمایان شدن مشکلات دهه شصتی‌ها، اینطور احساس شد که گویا جمعیت و بچه زیاد دردسر ساز است چراکه مشاهدات مردم از مشکلات دهه شصتی‌ها، شیب فرزندآوری را کم کم کند کرد. در آن زمان با دهه شصتی‌هایی مواجه بودیم که هم بیکار بودند و هم نمی‌توانستند ازدواج کنند و آن شوق و اشتیاق به داشتن فرزند آرام آرام رو به فروکش رفت.

شیب تند سقوط جمعیتی ایران در قیاس با جهان

به زعم این استاد دانشگاه اتفاقی که در حال حاضر در دنیای امروز و البته در ایران با شدت بیشتری پیرامون بحث فرزندآوری رخ داده است، یک چرخش فرهنگی محسوب می‌شود.

به گفته وی طبق تحقیقات دیوید چیل ، جامعه شناس اساسا در تمام کشورهای دنیا ایضا ایران، به استثنای چند کشور نظیر کشورهای مسلمان آسیای جنوب شرقی اعم از مالزی و اندونزی، این سقوط جمعیتی یعنی کاهش شدید نرخ ازدواج و باروری و نیز همزمان با آن افزایش نرخ طلاق تجربه شده است.

این استاد دانشگاه در عین حال توضیح داد: اما مساله مهم آن است که شیب این سقوط فرزندآوری در جامعه ایران بسیار تند بوده است چراکه علیرغم اینکه این سقوط در دیگر کشورهای جهان طی ۵۰ سال اتفاق افتاد اما در کشور ما طی ۱۰ سال رخ داد. حتی از آن فراتر اینکه به مرحله‌ای رسیدیم که بعضا اتفاقی در این زمینه که در یک کشور طی ۳۰ یا ۴۰ سال رخ داده بود در کشور ما طی ۲ یا ۳ سال رخ داد. این یعنی سرعت حرکت جامعه ما در این امر بسیار بالا است به طوری که در افزایش برخی شاخص‌ها و کاهش برخی شاخص‌های موثر در این امر از بسیاری کشورهای اروپایی جلو زده‌ایم.

بنابیمان بر این بود افرادی فرزند بیشتر داشته باشند که توانایی تامین فرزند را نیز داشته باشند! لبیبی توضیح داد: وقتی این چرخش فرهنگی رخ داد شاهد خانواده‌های ثروتمندی در جامعه بودیم که گرچه مشکل مالی نداشتند اما به داشتن یک یا دو فرزند اکتفا می‌کردند. برعکس اما خانواده های پر جمعیتی در اقشار فرو دست جامعه دیده می‌شوند که حتی در شرایطی که خانواده مشکل آب و نان دارد و نمی‌تواند معاش را تامین کند، تعداد فرزندانش بالا است، اما بنابیمان بر این نبود. بنابیمان بر این بود افرادی در جامعه فرزندان بیشتری داشته باشند که توانایی تربیت فرزند و تامین او را داشته باشند. قرار بود خانواده‌ها نسل سالم، کارآمد، مفید و ارزشمندی را در جامعه تربیت کنند نه اینکه فقط تعدادی فرزند بی مهارت داشته باشند که هیچ آموزشی ندیده‌اند و نمی‌توانند در توسعه و پیشرفت کشور نقش داشته باشد. این جابه جایی فرهنگی مشکلات یاد شده را در جامعه ما ایجاد کرده است که آثارش تا کنون در جامعه باقی است.

چرا در مناطق مرفه شاهد افزایش فرزندآوری نیستیم؟

این استاد دانشگاه با بیان اینکه آمارهای مرکز آمار و پژوهش های دانشگاهی نشان می‌دهد که مشکل در بحث فرزندآوری بیشتر "فرهنگی" است، تصریح کرد: مرفه‌ترین منطقه ایران را پیدا کنید و شاخص‌های رفاه اجتماعی آن منطقه را بسنجید. برای مثال منطقه ۳ تهران که اکثریت ساکنین آن شرایط رفاهی خوبی دارند را در نظر بگیرید. با وجود آنکه ساکنین این منطقه از تهران شرایط رفاهی خوبی دارند اما اصلا شاهد رشد سریع جمعیت و تعداد زیاد فرزند در این منطقه نیستم. حتی خانواده‌های زیادی در این منطقه از تهران داریم که بدون فرزند هستند. از سوی دیگر اغلب خانواده‌هایی که فرزند زیادی دارند، حاشیه نشین هستند. بنابراین توجه به همین امر، نظریه تک عامل بودن "اقتصادی" در امر فرزندآوری را رد می‌کند.

کسی حق تعیین تعداد فرزند زن و شوهر را ندارد

این پژوهشگر حوزه علوم اجتماعی با بیان اینکه اساسا هیچ پدیده اجتماعی تک عاملیت نیست و باید از نگرش فرهنگی نیز به امر فرزندآوری نگاه شود، افزود: ما به این نگرش فرهنگی بسیار سطحی نگاه می‌کنیم و فکر می‌کنیم کار فرهنگی این است که در بیلبوردهای خیابان، خانواده‌های پر جمعیت را نشان دهیم. در حالی که لزومی ندارد کار فرهنگی ما در این راستا مستقیم باشد و یا لزومی ندارد بر روی باروری که امری خصوصی است تمرکز کنیم. کسی حق تعیین تعداد فرزند زن و شوهر را ندارد و این حق انتخاب آنها است. زمانی که ما وارد این حریم خصوصی نشویم می‌توانیم در امر فرزندآوری تاثیر گذار باشیم. در این راستا بی‌آنکه امر و نهی کنیم باید نیازها و تحولات جامعه و نیز اثرات اجتماعی این تحولات بر روی خانواده ها را برای افراد توصیف کنیم و نهایتا اجازه دهیم خود خانواده‌ها درست و غلط را تشخیص دهند.

«تک فرزندی»؛ پدیده‌ای که در غرب دیده نمی‌شود

این استاد دانشگاه با بیان اینکه می‌تون گفت پدیده تک فرزندی خاص ایران است چراکه این پدیده را در کشورهای غربی نمی‌بینم، گفت: در کشورهای غربی رویکرد افراد به فرزندآوری دو دسته است. یا فرزند نمی‌خواهند و از این رو فرزندی ندارند و یا فرزند می‌خواهند که در این صورت هیچ وقت به یک فرزند اکتفا نمی‌کنند و حتما سه یا چهار فرزند دارند. این نگاه در جوامع کشورهای غربی وجود دارد که اگر کسی نتوانسته یک زندگی خانوادگی را بچرخاند، نمی‌تواند مدیر موفق یک مجموعه شود.

خبر

صادرکننده مجوز محیط زیستی گتوند و چمشیر، گروهی مشترک بوده است

«چمشیر» نباید آبگیری شود

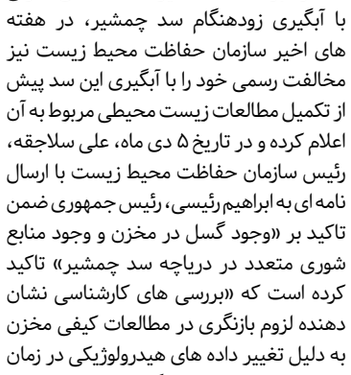

از آذرماه سال گذشته که ۱۰ استاد دانشگاه در حوزه محیط زیست با ارسال نامه ای به رئیس جمهور خواستار جلوگیری از آبگیری سد چمشیر شدند، بیش از یک سال می گذرد و در ماه های اخیر که پیشرفت فیزیکی این سد به ۹۴ درصد رسیده و چمشیر روز به روز به آبگیری نزدیکتر می شود، مخالفت ها با آبگیری این سد صرفا به اساتید دانشگاه و فعالان محیط زیست محدود نمانده است و در هفته های گذشته بسیاری از نهادهای رسمی کشور از جمله سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان زمین شناسی، شرکت ملی مناطق نفت خیز جنوب، کمیسیون اصل ۹۰ و مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی، مخالفت خود را با آبگیری زودهنگام این سد اعلام کرده اند.

مطالعات ارزیابی سد چمشیر از ابتدا به شکل درستی انجام نشد

علاوه بر مخالفت سایر دستگاه های متولی با آبگیری زودهنگام سد چمشیر، در هفته های اخیر سازمان حفاظت محیط زیست نیز مخالفت رسمی خود را با آبگیری این سد پیش از تکمیل مطالعات زیست محیطی مربوط به آن اعلام کرده و در تاریخ ۵ دی ماه، علی سلاجقه، رئیس سازمان حفاظت محیط زیست با ارسال نامه ای به ابراهیم رئیسی، رئیس جمهوری ضمن تاکید بر «وجود گسل در مخزن و وجود منابع شوری متعدد در دریاچه سد چمشیر» تاکید کرده است که «بررسی های کارشناسی نشان دهنده لزوم بازنگری در مطالعات کیفی مخزن به دلیل تغییر داده های هیدرولوژیکی در زمان احداث سد و کاهش بارندگی در ۱۳ سال منتهی به زمان آبگیری است.»

سمیه رفیعی، رئیس فراکسیون محیط زیست مجلس در این باره به ایلناگفت: کارشناسان و مسئولان دستگاه های متولی مختلف در قوه مجریه و مقننه به این نتیجه رسیده اند که سد چمشیر فعلا نباید آبگیری شود و با توجه به این که مطالعات ارزیابی محیط زیستی این سد از ابتدا به شکلی درست انجام نشده است، حتما نیاز جدی به بازنگری در این مطالعات وجود دارد.

سد چمشیر تا پیش از بازنگری در مطالعات ارزیابی، نباید آبگیری شود

رئیس فراکسیون محیط زیست مجلس شورای اسلامی با تاکید بر لزوم بازنگری در مطالعات زیست محیطی سد چمشیر عنوان کرد: مبنای مطالعات محیط زیستی انجام شده برای سد چمشیر که براساس آن در سال های قبل مجوز اولیه احداث این سد صادر شد، ایراداتی جدی دارد و با توجه به مخالفت رسمی نهادهای ذی‌ربط با آبگیری این سد و تاکید بر لزوم انجام مطالعات مجدد در حوزه های مختلف در محدوده سد چمشیر، در شرایط کنونی آبگیری این سد به هیچ وجه به صلاح نیست. رفیعی ادامه داد: مجلس در ماجرای سد چمشیر نقش نظارتی ایفا می کند و در هفته های اخیر کمیسیون اصل ۹۰ به صورت مفصل به بررسی نظرات کارشناسی مختلف درباره آبگیری این سد پرداخته است. اخیرا هم کمیسیون اصل ۹۰ به صراحت به دولت اعلام کرده است که سد چمشیر فعلا نباید آبگیری شود و نظر فنی فراکسیون محیط زیست مجلس نیز این است که تا پیش از بازنگری در مطالعات ارزیابی، وزارت نیرو نباید به آبگیری این سد بپردازد. نماینده مردم تهران در مجلس تاکید کرد: در زمانی که مجوز اولیه سد چمشیر صادر شد، مسئولان وقت اداره کل محیط زیست کهگیلویه و بویراحمد با احداث این سد مخالفت کرده بودند، ولی متولیان احداث این سد با دور زدن اداره کل استان، مجوز اولیه احداث سد چمشیر را از ستاد (سازمان حفاظت محیط زیست) دریافت کردند. وی تصریح کرد: متاسفانه در آن زمان، همان گروهی که گزارش ارزیابی محیط زیستی سد گتوند را تایید کردند و مجوز آن سد را صادر کردند، به احداث سد چمشیر نیز مجوز دادند؛ یعنی صادرکننده مجوز محیط زیستی سد چمشیر و گتوند، یک گروه مشترک بوده است.

هر هکتار باغ شهری سالانه ۲.۵ تُن اکسیژن تولید می‌کند

کاهش ۵۰ درصدی مساحت باغات تهران

در حالی که کلانشهرهای کشور در بسیاری از روزهای سال با هوای آلوده دست و پنجه نرم می‌کنند، باغات شهری و درختان موجود در آن‌ها به مثابه ریه تنفسی شهرها می‌توانند نقش موثری در کاهش آلودگی هوا و پایداری اکوسیستم‌های شهری داشته باشند. این در حالی است که مطابق آیین نامه اجرایی قانون حفظ و گسترش فضای سبز، تعیین تکلیف باغات شهری عملا به تصمیم‌گیری مسئولان شهرداری‌ها و اعضای شوراهای شهر وابسته شده است و این مدیران شهری هستند که می‌توانند درباره باغ بودن یا نبودن یک ملک تصمیم بگیرند و حتی زمینه را برای تفکیک یا تغییر کاربری آن ملک فراهم کنند.

مطابق آیین نامه اجرایی قانون فضای سبز شهری، در حال حاضر تعیین سرنوشت باغاتی که در داخل یا حاشیه شهرها قرار گرفته اند، برعهده کمیسیون ماده ۷ شهرداری‌ها است. اعضای این کمیسیون سه نفره را یک نفر از معاونان شهرداری مربوطه (معاون شهرسازی یا معاون خدمات شهری) به همراه مدیرعامل سازمان بوستان‌ها و یکی از اعضای شورای شهر مربوطه تشکیل می‌دهند.

البته رای کمیسیون ماده ۷ یک شهر درباره باغ بودن یا نبودن یک ملک زمانی اعتبار قانونی پیدا می‌کند که توسط شورای اسلامی آن شهر تایید شود و تنها نهادی هم که می‌تواند رای شورای شهر درباره سرنوشت یک باغ را باطل کند، دیوان عدالت اداری است که در صورت شکایت ذی‌نفعان ملک به پرونده ورود پیدا می‌کند.

اعمال نظر اعضای شورای شهر درباره سرنوشت باغات

کارشناسان محیط زیست معتقدند که اگرچه شاید اعضای کمیسون ماده ۷ به واسطه جایگاه شغلی خود از تخصص لازم برای تعیین تکلیف باغات شهری برخوردار باشند، اما قطعا همه اعضای شوراهای شهر که رای تک تک آن‌ها می‌تواند در سرنوشت یک باغ موثر باشد، تخصص کافی را در این حوزه ندارند و با توجه به این که رای‌گیری درباره پرونده چندین باغ معمولا در یک جلسه کوتاه شورای شهر انجام می‌شود، اساسا امکان استفاده از نظرات کارشناسی و بررسی تمام ابعاد پرونده یک باغ توسط اعضای شوراهای شهر وجود ندارد و همین مساله می‌تواند زمینه را برای اعمال سلیقه اعضای شوراها درباره سرنوشت باغات شهری فراهم کند. این در حالی است که وقتی در شوراهای شهر باغ نبودن یک ملک اعلام می‌شود، عملا راه برای تغییر کاربری و قطع درختان آن باز می‌شود؛ بخصوص که وقتی مالکان حقیقی یا حقوقی آن ملک بتوانند از شورای عالی شهرسازی و معماری مجوز تفکیک ملک خود را بگیرند و در آن صورت، به مالکان اجازه داده می‌شود که تعدادی از درختان ملک خود را به صلاحدید کارشناسان شورای عالی شهرسازی قطع کنند؛ آن هم در شرایطی که تشدید آلودگی هوا در سال‌های اخیر باعث شده است که قطع هر یک درخت زنده، عملا به ریه تنفسی کلانشهرها آسیب مستقیم بزند و شرایط را برای ناپایداری اکوسیستم و کاهش زیست‌پذیری شهرهای بزرگ تسهیل کند.

مدیریت شهری، مقصر اصلی قطع درختان تهران

نکته دیگر این است که نه تنها تعیین سرنوشت باغات شهری در کمیسیون ماده ۷ و شوراهای شهر عملا به نگاه مدیران شهری وابسته است، بلکه در فرآیندهای ساختمانی که در خارج از باغات اتفاق می‌افتد نیز بعضا شاهد قطع درختانی هستیم که رویکردهای اجرایی نادرست شهرداری‌ها مسبب اصلی از بین رفتن آن‌هاست. اخیرا ناصر امانی، عضو شورای شهر تهران در این باره در گفت و گو با ایلنا تاکید کرد که مدیریت شهری مقصر اصلی تمام اقداماتی است که در فرآیندهای ساختمانی، باعث قطع، جابه‌جایی یا خشکاندن درختان می‌شود، زیرا عملا وجود اشکالات اجرایی، خلأهای قانونی، ناهماهنگی‌ها و اطلاع‌رسانی ناکافی به شهروندان، مهمترین عواملی است که آسیب دیدن درختان در حین احداث، نوسازی یا بازسازی یک بنا را به همراه دارد.

باغات حاشیه شهرها نباید به محدوده‌های شهری اضافه شوند

مدیرکل منابع طبیعی استان تهران با بیان این که برای حفظ باغاتی که در حاشیه شهرها قرار گرفته اند، باید جلوی اضافه شدن آن‌ها به محدوده‌های شهری گرفته شود، توضیح داد: شورای عالی شهرسازی و معماری و سایر نهادهای متولی باید تلاش کنند که باغات حاشیه شهرها از نظر قانونی در خارج از محدوده‌های شهری در نظر گرفته شوند تا تصمیم گیری برای تغییر کاربری آن‌ها با نگاه سختگیرانه موجود در تبصره یک ماده یک قانون اراضی زراعی و باغ‌ها انجام شود، این در حالی است که اگر یک باغ در محدوده شهری تعریف شود، تغییر کاربری آن باید براساس ماده ۱۲ قانون فضای سبز شهری انجام شود.